Lietas Nr. C35116113
Lietas arhīva Nr. C-1161-13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Siguldā 2013.gada 1.oktobrī

Siguldas tiesa

šādā sastāvā: tiesnese Ineta Riekstiņa

ar tiesas sēdes sekretāri Ivetu Jungu

piedaloties prasītājai /pers. A/ un atbildētājam /pers. B/, atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, maza apmēra prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu pret /pers. B/, personas kods /personas kods/, un

konstatēja:

2013.gada 11.jūlijā prasītāja /pers. A/ vērsusies tiesā ar maza apmēra prasību par uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. B/, lūdzot piedzīt uzturlīdzekļus no atbildētāja /pers. B/ nepilngadīgā dēla /pers. C/, personas kods /personas kods/, aprūpei Ls 50 katru mēnesi līdz dēla pilngadībai, bet ne mazāk par Ministru kabineta noteiktajiem minimālajiem uzturlīdzekļiem.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2003.gada 2.maijā piedzimis dēls /pers. C/. Bērna tēvs un viņas-prasītājas vīrs ir atbildētājs /pers. B/. Ar atbildētāju sastāv laulībā 21 gadu, bet kopš 1994.gada kopā vairs nedzīvo, atbildētājs dzīvo pie citas sievietes.

Kontakts ar bērnu atbildētājam praktiski nav, par viņu neinteresējas, netiekas. Līdz šim brīdim uzturlīdzekļus bērnam nav maksājis.

Norāda, ka pati ilgstoši ir bezdarbnieka statusā, kā arī trūcīgas ģimenes statusā un vienīgie ienākumi ir pabalsts garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai Ls 62. Taču ar to nav pietiekami, lai apģērbtu, paēdinātu, izglītotu un apkoptu bērnu un samaksātu visus sadzīviskos rēķinus.

Atbildētājs veic dažādus blakus darbus, par ko saņem neoficiālus ienākumus. Nav zināms, vai ir patstāvīgs darbs.

Saskaņā ar Civillikuma 179.pantu vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu un šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Turklāt pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem. Civillikuma 177.pants vairāk paskaidro, ka „bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses, sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam)."

Prasība pamatota uz Civillikuma 177.un 179.pantu, Civilprocesa likuma 28.panta otro daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu.

Lūdz lietu izskatīt rakstveida procesā.

2013.gada 2.augustā tiesā saņemts atbildētāja /pers. B/paskaidrojums, kurā norādīts, ka prasību neatzīst. Viņš-atbildētājs nav /pers. C/ bioloģiskais tēvs. Arī /pers. A/ to atzinusi gan pēc /pers. C/ piedzimšanas, gan telefonsarunā š.g.9.jūlijā.Uz jautājumu, kāpēc iesniegts uzturlīdzekļu piedziņas pieteikums, /pers. A/ atbildējusi, ka to viņai esot licis darīt pagasts. Neko sīkāk paskaidrot nav vēlējusies. Tāpēc uzskata, ka jābūt tiesas sēdei.

Lietu lūdz skatīt tiesas sēdē.

Tiesas sēdē prasītāja /pers. A/ prasību uzturēja un paskaidroja, ka dēls /pers. C/ piedzimis laulības laikā. Ar atbildētāju kopā nedzīvo jau ilgi, laulība nav šķirta. Dēla uzturēšanai atbildētājs nav sniedzis materiālu palīdzību jau kopš bērna dzimšanas. Materiālu palīdzību atbildētājam netika lūgusi, jo zina, ka viņš nepalīdzēs.

Atzina, ka atbildētājs /pers. B/ nav /pers. C/ bioloģiskais tēvs, to zinājusi jau no bērna dzimšanas. Taču pēc dokumentiem viņš ir bērna tēvs.

Uzturlīdzekļus lūdza piedzīt valsts noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā ar prasības pieteikuma tiesā iesniegšanas dienu un

noteikt nekavējošu sprieduma izpildi.

Tiesas sēdē atbildētājs /pers. B/ prasību neatzina. Paskaidroja, ka juridiski ir bērna tēvs, taču no bērna dzimšanas zina, ka nav Kristapa bioloģiskais tēvs. Paternitāti nav apstrīdējis, jo nedomāja, ka prasītāja ar šādu prasību vērsīsies tiesā.

M o t ī v u d a ļ a

Noklausījusies prasītājas un atbildētāja paskaidrojumus, izvērtējusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka /pers. A/ prasība ir pamatota, līdz ar ko apmierināma.

Saskaņā ar Civillikuma 177.panta pirmo, otro, trešo un ceturto daļu vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Rūpes par bērnu nozīmē bērnu uzturēt, tas ir, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, bērnu kopt, izglītot un audzināt, nodrošinot garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavot bērnu sabiedriski derīgam darbam.

No lietas materiāliem pievienotās /pers. C/ dzimšanas apliecības /numurs/ kopijas redzams, ka atbildētājs /pers. B/ ir 2003.gada 2.maijā dzimušā /pers. C/ tēvs (lietas 9.lapa).).

No prasības pieteikuma un prasītājas tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka nepilngadīgais /pers. C/ dzīvo kopā ar savu māti- prasītāju /pers. A/, kura ikdienā aprūpē savu dēlu.

Lietas materiāliem pievienota Siguldas novada pašvaldības sociālā dienesta 08.07.2013. izziņa par atbilstību trūcīgas ģimenes (personas) statusam, no kuras izriet, ka ģimenei, kuras dzīvesvietas adrese ir /adrese/-3, un kuras sastāvā ir šādi ģimenes locekļi: /pers. A/ un /pers. C/ piešķirts trūcīgas ģimenes statuss uz laiku no 01.07.2013. līdz 30.09.2013 (lietas 10.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 179.pantu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnus. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa.

Savukārt šī panta piektajā daļā noteikts, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumos Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" ir noteikts, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus- katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktā minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Šobrīd šī summa bērniem no 7 gadiem sastāda Ls 60.

No prasības pieteikuma izriet, ka prasītāja uzturlīdzekļus lūgusi piedzīt valsts noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā katru mēnesi. To, ka uzturlīdzekļus /pers. A/ lūdz piedzīt valsts noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā, prasītāja apstiprināja arī tiesas sēdē.

Lai arī prasības pieteikumā prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus Ls 50 apmērā, atbilstoši 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumos Nr.37 noteiktajam un, ņemot vērā /pers. C/ vecumu, minimālo uzturlīdzekļu piedzenamā summa nevar būt mazāka par Ls 60.

Tādejādi tiesa atzīst, ka no atbildētāja /pers. B/ par labu prasītājai /pers. A/ dēla /pers. C/ uzturēšanai piedzenami uzturlīdzekļi Ls 60 mēnesī, bet ne mazāk kā Ministru kabineta noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā, kā to lūgusi prasītāja.

Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi piedzenami ar prasības pieteikuma tiesā iesniegšanas dienu, 2013.gada 11.jūliju, un nosakāma nekavējoša sprieduma izpilde, kā to tiesas sēdē lūdza prasītāja.

Tiesa uzskata, ka nav tiesiskas nozīmes tam apstāklim, ka atbildētājs prasību neatzina uz tā pamata, ka nav bērna bioloģiskais tēvs, ko tiesas sēdē apstiprināja arī prasītāja, jo juridiski atbildētājs /pers. B/ ir /pers. C/ tēvs, kas apstiprinās ar tēva ierakstu bērna dzimšanas apliecībā.

Lietā nav iegūti pierādījumi tam, ka paternitātes pieņēmums būtu apstrīdēts likumā noteiktajā kārtībā un ierakstu par tēvu dzimšanas reģistrā tiesa būtu atzinusi par neesošo no tā izdarīšanas dienas.

Tiesa atzīst, ka no atbildētāja piedzenami arī tiesas izdevumi: valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa nosaka: „Tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai."

Prasītāja /pers. A/, iesniedzot tiesā prasības pieteikumu par uzturlīdzekļu piedziņu, bija atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, kas nosaka, ka no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a"apakšpunktu par katru prasības pieteikumu maksājama valsts nodeva par prasību, kas novērtējama naudas summā līdz 1500 latiem- 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 50 latiem.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktā noteiktajam prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Tādejādi valsts nodeva sastāda Ls 108 (Ls 60 x 12 mēneši= Ls 720; 15% no Ls 720 = Ls 108).

No lietas materiāliem – ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistīto izdevumu uzziņas redzams, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu šajā lietā kopsummā sastāda Ls 4,36, tādēļ šie izdevumi valsts labā piedzenami no atbildētāja.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204. 1pantam atbildētājam /pers. B/ nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš tiesas izdevumu samaksai 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 42.panta pirmo daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 97., 190., 193., 204.^{1} ,250.^{26,} pantu, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt.

Piedzīt uzturlīdzekļus no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, dēla /pers. C/, dzimuša /datums/, uzturēšanai Ls 60 (sešdesmit lati) mēnesī, bet ne mazāk kā Ministru kabineta noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā, sākot ar 2013.gada 11.jūliju līdz bērna pilngadībai.

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu Ls 108 (viens simts astoņi lati), nosakot tās samaksu sekojošā kontā: saņēmējs: Valsts kase NMR 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV22, un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 4,36 (četri lati un 36 santīmi), nosakot to samaksu sekojošā kontā: saņēmējs: Tiesu administrācija NMR 90001672316, konts LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV22.

Noteikt /pers.B/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu tiesas izdevumu samaksai 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesas izdevumu samaksu apliecinošs dokuments iesniedzams Siguldas tiesas kancelejā sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā termiņā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā 30 (trīsdesmit) dienu laikā, kasācijas sūdzību iesniedzot Siguldas tiesā.

Tiesnese I.Riekstiņa